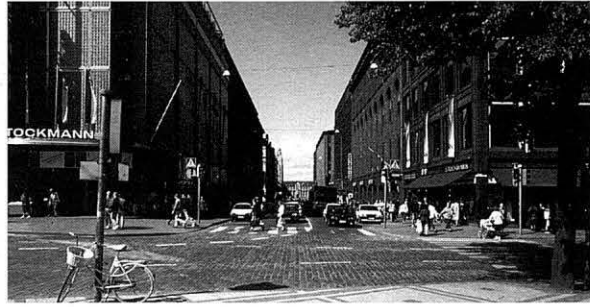
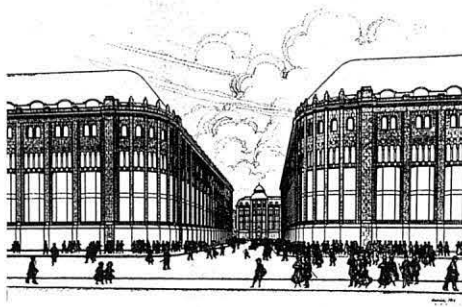

Keskuskatu

From her very beginnings, Helsinki has always been a doubly invented, artificial city. The imposition of a neo-classical layout, designed by a German by request of the Tzar of Russia, swept clean all traces of the former fishing town and introduced a continental urban model into foreign latitudes. Here, neither the citizens nor the civilisation are native to the city. Or else the city is not a city.

Keskuskatu/Centralgatan is the central street of this deliberately bilingual city. Initially proposed by Eliel Saarinen in 1916, its construction in a city whose centres are voids—the harbour in the bay, the Senate square, the Esplanadi promenade-garden and Eliel Saarinen's central station with open-air platforms—developed according to the tradition of artificiality conferred upon Helsinki by her founders.

The purpose of the new street was to create a new “urban” landscape—constructed, unitary and ordered—between the voids (squares?) that surround the central station, the wide avenue of Mannerheim and the broad Esplanadi.

Keskuskatu has evolved from the initial proposal to become a construction which, though fragmented and dilated, reveals a singular unifying attitude on the part of its authors, all of whom are major figures in Finnish architecture. A street of flat, austere façades, a sort of urban scenery that masks the voids (courts, atriums, shopping centres) which were inexorably created in the heart of each construction. Keskuskatu is a double line: in the centre, a continuous interlinear public corridor, expressively mute beyond the severe rhythm marked by the first intervention (the old Kinopalatsi, also by Eliel Saarinen); on both sides public cavities, the sum of which constitutes a civic centre far more convincing than the artery that sustains it.

The photographs and drawings of the buildings along Keskuskatu published in these pages belong to the Museum of Finnish Architecture. **Quaderns** is grateful for their active assistance.

Hèlsinki és, des de l'inici, una ciutat doblement inventada, artificial. Amb un traçat neoclàssic de nova planta -fet per un alemany sota l'encàrrec del tsar rus- que esborra les traces d'un poble pescador i importa un model urbà continental a unes latituds que no li són pròpies. Aquí, el ciutadà, la civilització, no són naturals de la ciutat. O la ciutat no és ciutat.

Keskuskatu/Centralgatan és el carrer Central d'una ciutat voluntàriament bilingüe, una proposta d'Eliel Saarinen l'any 1916. La seva construcció en una ciutat que ha tingut per centre els buits (el port a la badia, la plaça del Senat, una rambla-jardí que anomenen Espalanadi i una estació central d'Eliel Saarinen amb les andanes descobertes) es desenvolupa en la tradició artificialment conferida a la ciutat pels seus fundadors.

El nou carrer havia de conformar un nou paisatge “urbà” -construït, unitari i ordenat- entre els buits (places?) que rodegen l'estació central, l'ampla avinguda de Mannerheim i l'ampla Esplanadi.

Keskuskatu ha passat de la proposta unitària inicial a una construcció fragmentada i dilatada però amb una singular unitat d'intenció de la mà dels seus autors, tots ells grans noms de l'arquitectura finlandesa. Un carrer de façanes planes i austeres, un decorat urbà que emmascara els buits (patis, atris, centres comercials) que inexorablement s'erigeixen en el centre de cada construcció. Keskuskatu és una doble línia: al mig, un interliniat públic, continu i expressivament mut, més enllà del ritme sever marcat per la primera intervenció (l'antic Kinopalatsi, també d'Eliel Saarinen); a banda i banda, s'obren cavitats també públiques, la suma de les quals constitueix un centre cívic més convincent que l'artèria que el fa possible.

El material gráfico publicado en estas páginas proceden de los archivos del Museo de Arquitectura de Finlandia. Quaderns agradece sinceramente su colaboración.

Keskuskatu 2 Gullichsen-Kairamo-Vormala, 1989

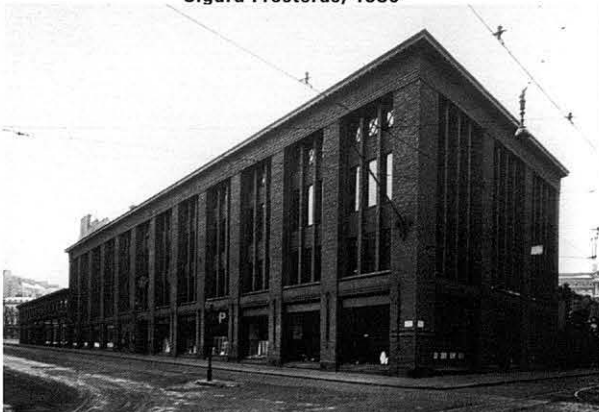
Sigurd Frosterus va construir els grans magatzems Stockmann durant la dècada dels anys vint, després d'obtenir el segon premi en un concurs públic l'any 1916. L'ampliació d'aquests magatzems va ser objecte d'un altre concurs, l'any 1983, amb el qual s'havia de concloure la configuració de Keskuskatu. El projecte guanyador, de Kristian Gullichsen, Erkki Kairamo i Timo Vormala, duplica el nucli de l'edifici, el gran pati a través del qual es relacionen tots els espais interiors.

After winning the second prize in a design competition in 1916, Sigurd Frosterus carried out the construction of the Stockmann Department Store throughout the 1920's. A competition was held in 1983 for the extension of Stockmann, which was also to define this end of Keskuskatu. The winning entry by Kristian Gullichsen, Erkki Kairamo and Timo Vormala duplicates the core of the building, the big court which links all the floors.

Simo Rista

Sigurd Frosterus, 1930

Eric Sundström

Simo Rista

Roos

Keskuskatu 3 Alvar Aalto, 1954

A. Salokorpi

**Rautatalo (la casa del metall) davant dels magatzems Stockmann.
Al seu costat, l'antic Kinopalatsi (palau del cinema), la darrera obra finlandesa d'Eliel Saarinen.**

Rautatalo (the Iron House) facing the Stockmann Department Store.
Next to it, the former Kinopalatsi (Cinema Palace), the last Finnish work by Eliel Saarinen.

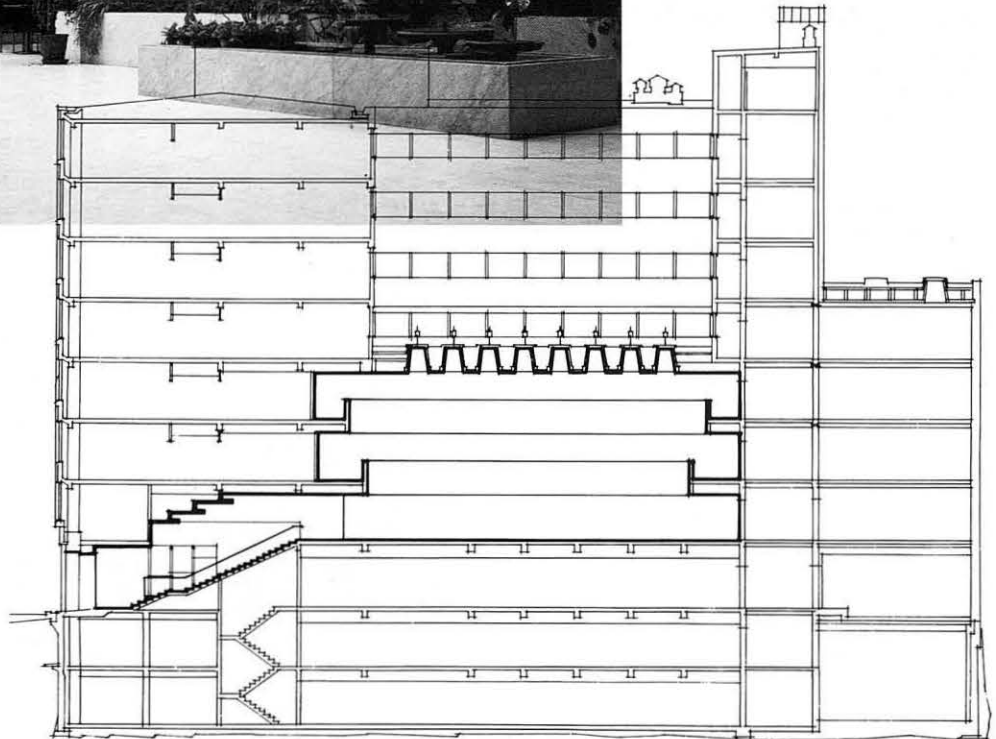

**La sala de marbre
en el seu estat original,
un espai públic,
permanentment
il·luminat, amb un cafè,
fonts i bancs.**

**Sobre aquesta s'obren
les galeries de dues
plantas d'oficines.**

The Marble Hall in its original state — a permanently lit, public space with a cafeteria, fountains and furniture.

The galleries of two office floors open to this hall.

Keskuskatu 1 Alvar Aalto - Elissa Aalto, 1969

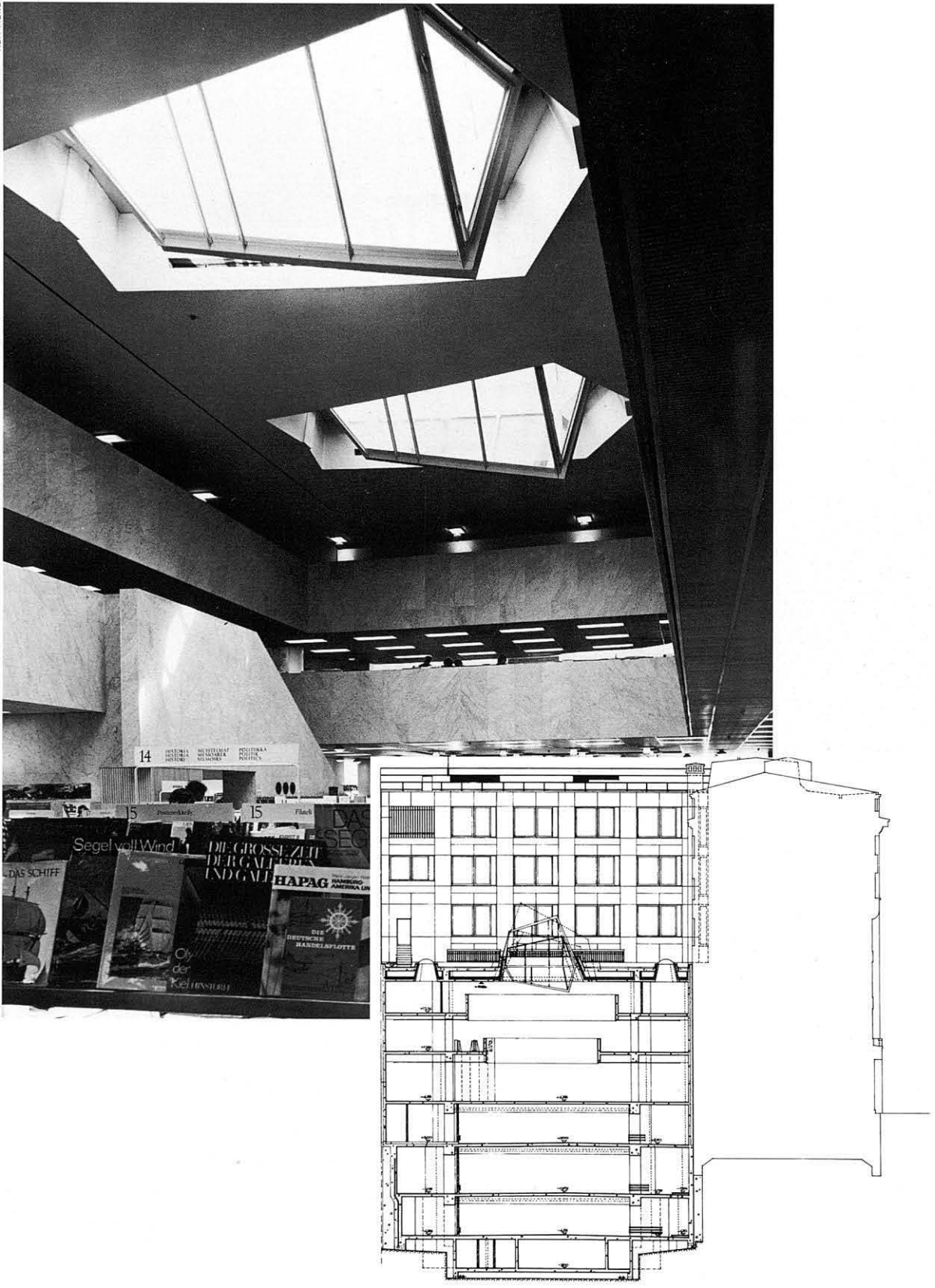

Keskuskatu 1b Eliel Saarinen, 1921

L'edifici d'Eliel Saarinen havia d'ampliar-se en una segona fase fins a la cantonada amb Pohjoisesplanadi. El Kirjapalatsi (palau del llibre, amb la llibreria acadèmica situada a les tres primeres plantes) va ocupar finalment aquest lloc.

Only part of the commercial building designed by Eliel Saarinen was built, leaving the corner site vacant until the Kirjapalatsi (Book Palace, with the Academic Bookstore located in the lower floors) was built.

Keskuskatu 7 Pauli E. Blomstedt, 1929

Iffland

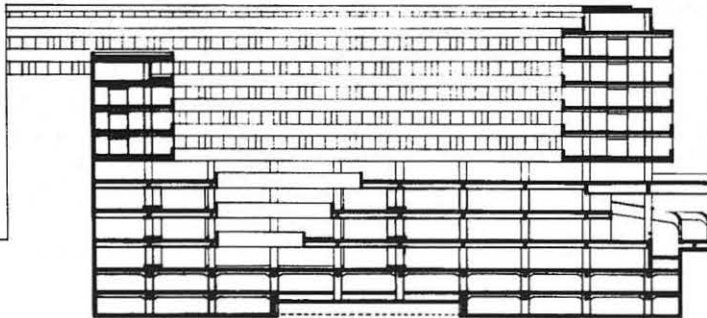

La seu del banc Liittopankki. A la cantonada, en un espai de doble alçada, se situa el hall d'atenció al públic.
The headquarters of the Liittopankki bank. The two-storied bank hall is located in the corner.

Keskuskatu 6 Viljo Revell – Heikki Castrén, 1967

Richard Einzig

En l'extrem oposat al Palau del Llibre i davant de l'estació central (Eliel Saarinen, 1918), Viljo Revell i Heikki Castrén van construir entre els anys 1959 i 1967 un gran centre d'oficines, galeries comercials, bars, restaurants i un gran aparcament situat parcialment a l'entresol per tal de permetre l'ús comercial de la planta baixa i dels primers nivells subterranis, aïllats d'un clima sovint hostil.

In the opposite end of Keskuskatu from the Book Palace, facing the central railway station, Viljo Revell and Heikki Castrén built a big office and shopping complex with bars, restaurants and a large car park partially located above street level to provide enough retail space —protected from an often hostile climate— on ground and underground floors.

